

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. XVII. Tobias senior providentiæ, ac justitiæ divinæ scientissimus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

omnia munda sunt vobis) & à morte liberat, & non patitur animam ire in tenebras. Anima qua benedicit, impinguabitur. Et en illustrissimum specimen piæ liberalitatis in utroque Tobia.

§. IV.

Tobias minor natu sex hebdomades domo abfuit, quod tempus peregre consumpsit & in itinere. Hinc suo, quem conduxerat, mercenario Raphaëli Angelo, non nisi quinque nostrates florenos & novem victoriatos debuisset locatæ operæ.

Hoc autem, in antecessum non ignoremus. Quod Romanis denarius, hoc Græcis drachma, Italis Julius, Hispaniæ est Realis, octo trientes, vel crucigeros, aut duos victoriatos pretiæ æquans. Hinc denarius diurnus tam militum, quam operarum & mercenariorum mercès diurna. Non nescio denarium quandoque novem, imò etiam duodecim crucigeris æstimatum. Pretium tamen denarii consuetum octo crucigeri. Quocirca mercenarii opera sex hebdomadibus impenta florenos quinque, victoriatos novem exigebat. Hanc Angelo mercedem debuit Tobias. Hic jam liberalitatem parentis & filii mirissimam probe consideremus. Uterque Tobias mercenarium suum vocantes rogare cœperunt,

* Militare in diem stipendium.

Utriusque Tobie in mercenarium liberalitas.

Tob. c. 2. v. 5.

Tob. cap. 4. vers. 21. Talentum auri, seu majus habet 6750. philippeos. Talentum argenti, seu minus, habet philippeos 600. Tob. cap. 8. vers. 24.

Idem c. 11. vers. 18.

Summa argenti mercenarium ab utroque Tobia oblata.

ut dignaretur dimidiam partem omnium, quæ estrulerunt, acceptam habere. Tres attulit partes filius, easque sanè opulentas. Pars prima decem talenta, quæ Gabelus sibi commodata reddidit expuncto nomine; sunt hæc sex millia philippeum. Hoc debitum parens filio exigendum committens: Indico etiam tibi fili mi, ait, dedisse me, decem talenta argenti, dum adhuc infantulus esses, Gabelo in Reges civitate Medorum, & chirographum ejus apud me habeo. Hoc igitur nomen Gabelus expedit. Ita Tobias sex millia philippeorum, seu octo millia florenorum retulit, primam allatorum partem. Pars altera, dos Saræ, quam ei parens dedit, Raguel, vir inter Medos primarius, cui servi & ancillæ, familia copiosa, multumque pecoris fuit. Hic in suis facultatibus minimum decem millia florenorum numeravit. Atqui Raguel, quod sacræ paginæ affirmant, de omnibus, quæ possidebat, dimidiam partem dedit Tobia, & fecit hanc scripturam, ut dimidia pars, quæ supererat, post obitum eorum Tobia domino deveniret. Ergo dotis nomine dedit Tobia Raguel, quinque millia florenorum, atque hoc pars altera. Pars tertia allatorum erat supellex, vasa, multum pecoris, servi & ancillæ. Nam, quod facit historicus tradit: Post septem dies ingressa est Sara, uxor filii ejus, & omnis familia, & pecora sana, & cameli, & pecunia multa uxoris, sed & illa pecunia, quam receperat à Gabelo.

Sumamus igitur ex allatis triplicibus his bonis partem dimidiam hac ratione, ex octo florenorum millibus, millia quatuor; è quinque millibus, duo millia & quingentos florenos subtrahamus. Ergo dimidia pars allatorum erunt sex millia florenorum, & quingenti. Hanc argenti summam obtulerunt mercenario pater atque filius, & rogare cœperunt, ut dignaretur accipere. Honesta sanè merces pro sex hebdomadibus in itinere consumptis sex florenorum millia rependere, supellectilem & pecora non computamus. Et tamen nesciverunt esse Angelum, quem sic remuneratum voluerunt.

§. V.

Idete, obsecro, videte liberalitatem summam utriusque Tobie, quam largâ & explicatâ manu, quam prolixo & munifico animo, quam benignâ & liberali voluntate in suum sese mercenarium effuderint! Tulerunt eum in partem, dimidium omnium, quæ allata fuerant, honorum offerendo. Tenax alius, præparcus, & sordidus Nabal florenulos quinque deprompisset, adjecisset forsitan mercedulam, seu stipem honorariam non grandem; & hanc liberalitatem suam aut cælo appingendam, aut æternis annalibus dignam censuisset. Hi duo

A viri misericordiæ dimidiam summam, tam moneta, quam ceterorum beneficâ mente offerunt, idque non verbis solum honorificis, sed ingenue, atque serio; nam & precibus agunt, ut bene merentis verecundiam expugnent.

Hinc mira cæli effusio in hanc familiam; hinc abundantia & felicitas divina, quæ in his tribus potissimum eluxit. 1. Non filios tantum & nepotes, sed & nepotum filios pronepotes, sed & horum filios abnepotes; denique, quod pæne fidem superet, abnepotum filios atnepotes, cum gaudio vidit. 2. Non paternam tantum & maternam hereditatem adiit, sed & soceri, & socris, quibus oculos clausit, ex affe heres fuit. Scriptoris sacri verba sunt: Invenit, eos incolumes in senectute bonâ, & curam eorum gessit, & ipse clausit oculos eorum, & omnem hereditatem domus Raguelis ipse percepit. Opulentia singularis, & divini favoris spectabile argumentum. 3. Super omnia verò Terribilissimum illud, quod additur. Omnis cognatio ejus, & omnis

B omnis generatio ejus, in bonâ vitâ, & in sanctâ conversatione permansit, ut accepti essent tam Deo quam hominibus, & civitatibus habitantibus in terrâ. Elogium multò illustrius. Nempe anima, qua benedicit, impinguabitur. Benedicere, Salomoni est, elemosynam dare. Hinc Origeni, anima benedictio est, quæ in egenos benefica est. Hoc sensu dixit Paulus: Qui seminat in benedictionibus, de benedictionibus & metet. Divinis paginis idem est, Benedictio & Elemosyna. Hinc & Salomon seipsum explicans iisdem monitis, phrasi diversâ: Alii dividunt propria, inquit, & divores sunt: Alii rapiunt non sua, & semper in egestate sunt; Anima, quæ largitur dat, pinguet, & qui inebriat, ipse quodque inebriabitur, & qui satiat pauperes, ipse quoque satiabitur. Ubi elemosynæ, ibi caelestium donorum copiosæ pluvia.

Hanc ob causam Tobias filio præcipiens: Quomodo poteris, inquit, ita esto misericors. Si abundes, da plenâ, da utraq; manu, abundanter tribue: si difficultate domestica labores, & exiguum tibi fuerit, ne dicas: Largiri non est meum: res angusta domi vetat. Da quantum potes, & etiam exiguum libenter impertiri stude. Quis dispendii habet elemosyna. Quidquid erogas in egenos lucrum est, thesaurus est expensis nullis minuendus. Quoniam elemosyna ab omni peccato, & à morte liberat. Date elemosynam, & ecce omnia munda sunt vobis. Millies iterumque millies expendendum illud: Quidquid meum, id mihi fecistis. Manducet Deus panem in celo, ait Chryzologus, quem pauper accepit in terra. Da ergo panem, da potum, da pecuniam, da vestimentum, si Deum vis habere debitorem, non judicem.

Misericordem hominem nescit divinus ignis exurere. Si metuere non vis gehennam, animosè in egenos exerce crumenam. Summus elemosynarum largitor Deus est, cum amulatorem videt, sibi similem, suam effigiem videt. Petrus Chryzologus, quem dixi, elemosynas largiter dandas suadet & convincit brevi hac ratione: Clamat Deus; misericordiam volo homo: da Deo, quod vult, si vult tibi dari à Deo, quod vis. Fratres, prandium nostrum sit pauperis cena, ut Christi mensa fiat nostrum prandium. Homo, dando pauperi, das tibi, quia, quod pauperi non dederis, hoc alii relinquere cogèris. Hoc solum tibi retinebis, quod pauperi dederis.

CAPUT XVII.

Tobias Senior providentiæ ac justitiæ divina scientissimus.

Bi Angelus vale supremum dixit, & humanis oculis se subduxit, Tobias cum omni familiâ suâ in terram sese abiecit, & affusus humo continuis tribus horis divinæ bonitatis gratias egit. Ita precando tribus horis consumpsit. Historicus sacer testatur: Tunc prostratus per horas tres in faciem, benedixerunt Deum. Divinis laudibus finitis, Aperiens Tobias senior os suum, benedixit Domino, & dixit, Magnus es, Domine, in æternum, & in omnia sæcula.

facula regnum tuum: quoniam tu flagellas & salvas; deducis ad inferos, & reducis: & non est, qui effugiat manum tuam.

Oratio hæc quidem succincta, sed sensus optimi referentissima. Nempe Tobias etiam annis aliquot cæcus, animi tamen oculus in divina Providentia ac Justitia solem affluere defixerat. Hinc ista succi plena dictio, & vivax æternitatis memoria, In omnia sacula regnum tuum. Singulariter illa veniunt expendenda: Quoniam tu flagellas, & salvas; tu deducis ad inferos, & reducis. Utrumque hoc dictionis membrum explicari dignissimum: Quæ ratione Deus non flagellet tantum & salvet, sed etiam deducat ad inferos, & reducat.

§. I.

Aperiens Tobias senior os suum benedixit Dominum, & dixit, Magnus es Domine in æternum, quoniam tu flagellas & salvas. Quid hic, ais, nisi optime Senex, quid loqueris? Deum agnoscere debemus ac venerari Salvatorem, & tu tororem ac flagellatorem illum asseris; quæ deliramenta sunt ista, quæ hæc dicis? sed perseverat senex, quoniam tu flagellas. Id quidem verissimum, ait, excrementis hirundinum in oculis defluentibus oculorum usum fuisse mihi ereptum, sed tu, o Deus hirundines misisti, tu avicularum istarum sordes in oculos derivasti, tu voluisti, ut lumina oculorum amitterem, sicut etiam tu voluisti, ut oculi mei in primum resisterentur aspectum, tuo natu & arbitrio mihi cæco relaxat dies: te volente hæctenus inops fueram, eodem te volente jam opes recepi: tu flagellas & salvas. Nihil fit fortuito, & teste Jobo, Nihil in terra sine causa fit. Fortuna inane spectrum, larva picta, puerorum est tericulum: nulla sunt illius in nos vires. Sermones sunt vanissimi: Hinc fortuna favet, huic adveserat, huic deprimat, huic attollit. Hæc idololatrarum sunt somnia. Deus est, qui facit hæc omnia, aut precipiendo ut fiat, aut certe permitiendo. Deus flagellat, Deus salvat. Augustini avo fridus serpebat error Manichæorum, qui duplex aiebant esse principium, bonorum unum, malorum alterum. Delirium & insania. Unum atque unicum est principium, Deus. Auctor omnium; bonum & malum ab ipso sunt. Sed quæ tandem ratione auctorem mali constituemus Deum?

Utinam capiamus, quod nunquam inculcari sat potest, geminum esse malum; illud Culpa, istud Pæna malum appellari. Malum Culpa peccatum est, & quidquid legibus divinis vetitum. Malum Pæna, fames, frigus, dolores, morbi, tempestates, grandines, eluviones, bella, & seditiones, incendia, pestilentia, annonæ caritas, injuria, vexationes, tyrannides, & quidquid horum numeraveris. Mala sunt ista, & grandia, sed mala Pæna, quæ Deus & vult & infligit. Peccata vero seu mala Culpa, quæ plerunque Pæna malis miscentur, ea permittit Deus, sed volens permittit, cum impedire possit. Illa vero alia omnia Pæna, quæ maxime sentimus & dolemus sunt Pæna mala, quæ Deus in nos immittit; Deus, horum omnium Auctor, hæc inferi; Deus flagellat. Quod Tertullianus dilucide asseverans: Ad omnia, inquit, tibi occurrit Deus, idem percutiens, sed & sanans; mortificans, sed & vivificans; humilians, sed & sublimans; condens mala, sed & pacem faciens. Res liquida, divinæ paginæ testimoniis confirmatissima.

Hebræus vates Hieremias urbis Hierosolymorum depraedationem, famem, vastationem, excidium, commemorans: Fecit Dominus, inquit, quæ cogitavit, complevit sermonem suum quem præceperat à diebus antiquis: destruxit, & non peperit, & latificavit super te inimicum, & exaltavit cornu hostium tuorum. Et dicta firmans: Præcipitavit Dominus, inquit, nec peperit, omnia speciosa Jacob: Destruxit in furore suo munitiones virginis Iuda, & deiecit in terram, polluit regnum & principes ejus. An non hæc satis clara? sed pergens & ingens clariora: Quis, inquit, est iste, qui dixit, ut

A feret, Domino non jubente? Ex ore Altissimi non egredientur Ex ore Altissimi bona, nec mala? Egrediuntur verissime & egressura sunt tam mala, quam bona ex Altissimi ore. Quod & Isaias apertissime confirmans: Ego Dominus, inquit, & non est alter, formans lucem, & creans tenebras; faciens pacem, & creans malum. Ego Dominus faciens hæc omnia. Neque aliter Amos: Nisi est, inquit, malum in civitate, quod Amos cap. 3. Dominus non fecerit. Sed omnium multo clarissime Sira- cides pronuntiat: Bona & mala, Vita & mors, paupertas & honestas * à Deo sunt. Quid egemus ultra testibus? Hoc sane in adversis omnibus summo est solatio: habere persuasissimum, Nil evenire, cujus Auctor non sit Deus, omniæque quantumvis gravia mala ab eo nobis temperari ad nostram salutem, modo nostram fatentur culpam, ipsius opem imploremus, agnoscamus clementiam.

In rebus igitur humanis nihil homini contingit præter Dei voluntatem, præceptum, ordinationem, seu jubentem, sive permittentem. Quid murmuravit homo vivens, ait Hieremias, vir pro peccatis suis? Nos infantes stulti, modo malam fortunam, modo hanc aut illam provinciam, modo hunc aut illum tyrannum, hunc aut illum hominem perverum, hujus aut illius imperitiam, socordiam, malevolentiam acculamus, cum pæna mala sentimus. O fatui! Deus flagellat. Ille Dominus est faciens hæc omnia. Homines, hominum peccata, humana imperitia, socordia, malevolentia, nequitia, instrumentum & flagellum seu lorum sunt, quo Deus, quo divina manus nos cædit: Quid, homo ineredite, ne dicam, stolide, contra lorum, quo verberaris, litigas? quid baculo indignaris, quid in flagellum exandecis? Illum, qui te flagellat, & flagellantis manum attende, huic respice. Deus te flagellat, ad Deum oculos flecte, horum auctorem malorum Deum agnosce. Si istud, mi Christiane, aliam mente capias, nec boni, nec mali, quidquam evenire tibi posse, cujus auctor non sit Deus, longe alium in rebus turbidis te geres, adversa omnia non difficulter vinctes, à Deo flagellante, ad Deum salvantem confugas, in bonum tibi verentur omnia. Sed addit Tobias.

§. II.

Tu deducis ad inferos, & reducis. Infernus, si notionem nominis spectemus, est diversus. Nam 1. Locum, quo Deus perduelles suos ignibus æternis cruciat, infernum Lucas appellans: Tortuosus est, inquit, & dives, & pulvis est in inferno. Hunc ipsum locum lugubris vox Ecclesie designat: In inferno nulla est redemptio. 2. Inferni nomina sunt abominanda scelera, hæc Isaias enumerans: Humiliata es, inquit, usque ad inferos. Synagoga quondam Dei templum, jam lupanar & prostibulum. 3. Infernus appellatur acervata calamitas, ærumnarum cumulus, mare miseriarum. Diversis malis conficta-tus David: Circumdederunt me, inquit, dolores in dorsi, dolores inferni circumdederunt me. * His premebatur angustis, ut jam ad inferos se dejectum crederet. Sed tu, o Deus, qui flagellas & salvas, tu quoque deducis ad inferos, & reducis. Permittit non raro Deus ad extremas calamitates, & miseras devolvere suos; hic demum optulatricem manum porrigit, educit, consolatur, reficit. Ut sciat divina id potentia fuisse non humana; Deum esse Dominum creatorem hæc omnia. Si quis vitæ suæ periodos inspiciat, facile deprehendet se quoque ad inferos fuisse non semel dejectum. Subinde is mætor, horror, ægritudo, angor, pavor hominem invadit, ut ab omnibus tam superis, quam inferis, tam Deo, quam hominibus, sibi videatur desertus; omnia desperationi proxima censentur: hic talis ad inferos præcipitatus est. Malis maximis rex David septus: Quanta, inquit, ostendisti mihi tribulationes multas & malas: & conversus vivificasti me, & de abyssi terre iterum reduxisti me. Est tamen aliquis, in quo maximis in hoc inferno

Infernus diversa significat: 1. Locum, quo Deus perduelles suos ignibus æternis cruciat, infernum Lucas appellans: Tortuosus est, inquit, & dives, & pulvis est in inferno. Hunc ipsum locum lugubris vox Ecclesie designat: In inferno nulla est redemptio. 2. Inferni nomina sunt abominanda scelera, hæc Isaias enumerans: Humiliata es, inquit, usque ad inferos. Synagoga quondam Dei templum, jam lupanar & prostibulum. 3. Infernus appellatur acervata calamitas, ærumnarum cumulus, mare miseriarum. Diversis malis conficta-tus David: Circumdederunt me, inquit, dolores in dorsi, dolores inferni circumdederunt me. * His premebatur angustis, ut jam ad inferos se dejectum crederet. Sed tu, o Deus, qui flagellas & salvas, tu quoque deducis ad inferos, & reducis. Permittit non raro Deus ad extremas calamitates, & miseras devolvere suos; hic demum optulatricem manum porrigit, educit, consolatur, reficit. Ut sciat divina id potentia fuisse non humana; Deum esse Dominum creatorem hæc omnia. Si quis vitæ suæ periodos inspiciat, facile deprehendet se quoque ad inferos fuisse non semel dejectum. Subinde is mætor, horror, ægritudo, angor, pavor hominem invadit, ut ab omnibus tam superis, quam inferis, tam Deo, quam hominibus, sibi videatur desertus; omnia desperationi proxima censentur: hic talis ad inferos præcipitatus est. Malis maximis rex David septus: Quanta, inquit, ostendisti mihi tribulationes multas & malas: & conversus vivificasti me, & de abyssi terre iterum reduxisti me. Est tamen aliquis, in quo maximis in hoc inferno

In hoc inferno est spei locus.

1. Reg. 2. 7. 6. & 7.

Ab hoc inferno liberatus populus Israël:

Exod. c. 14. v. 11. & 12.

Ibid. v. 29. & 30.

Urbs Bethulia.

Judith c. 7. vers. 11.

Hebraeus rex David.

Psal. 117. v. 10. & pluribus seq.

Pf. 17. v. 7.

Christi Discipuli.

Joan. cap. 16. vers. 16. & 19.

Math. c. 8. vers. 23.

Ibid. v. 26.

Inter duo nobis mediis transeundum est:

spei locus, est ex illo peropportuna redemptio. Deus deducit illuc & reducit. Hinc revocare gradum, & superas evadere ad auras concessum. Nemo ad hos inferos precipitatus desperet: ductorem eò Deum habuisse fatis est; qui duxerit, reducet. Dominus mortificat, & vivificat, deducit ad inferos, & reducit: Dominus pauperem facit, & dicitur humiliat & sublevar. Hunc Iustum Deum cum suis Iustis sapissime, bono suorum. In Ægypto populum suum flagellari, & modis durissimis permisit opprimere, eduxit demum ex hoc inferno. Sed in ipso egressu iterum infernus aliquis Israëllem ussit. Fugienti opponebatur à fronte plagus, utrinque montes claudabant, à tergo insequabatur hostis Pharaon. Jam capti videbantur Hebræi, nemo non peccatissimos censuisset. Vociferabantur illi: Forsitan non erant sepulchra in Ægypto, ideo tulisti nos, ut moreremur in solitudine &c. Multò melius erat servire eis, quam mori in solitudine. Subitò Deus aperuit mare, Filii autem Israël, quod Exodus testatur, perrexerunt per medium siccatum. & aqua eis erant, quasi pro miro à dextris & à sinistris, liberavit, Dominus in die illa Israël de manu Ægyptiorum. Deducti sunt ad inferos, & reducti.

Bethuliam urbem obsidione arctissima cinxerat Holofernes, & ad extremam aquæ penuriam redegerat. Nam, quod facer historicus tradit, defecerunt cisterna, & collectiones aquarum, omnibus habitantibus Bethuliam, ita ut non esset intra civitatem, unde satiarentur vel una die, quoniam ad mensuram dabatur populus aqua quotidie. Et Deus per Juditham viduam in arctissimis rebus opportunissime obsidionem solvit. Deduxit ad inferos, & reduxit.

Quoties Hebraeus Rex David jam in ipsis mortis faucibus hærebat, delectus à suis, cinctus ab hostibus, nec ullam effugii simulam, qua claberetur, habere visus, actum de illo dixissent omnes. Ille tamen animo commaculato, & ad Deum erecto: Omnes gentes, exclaimat, circumdant me: Circumdantes circumdederunt me: Circumspicerunt, & sicut spes, & exarserunt sicut ignis in spinis: Impulsus, eversus sum, ut caderem. Ad inferos deducit clamor, sed denuo reductus, Dominus suscepit me, ait, fortitudo mea, & laus mea Dominus, & factus est mihi in salutem. In tribulatione meâ invocavi Dominum, & ad Deum meum clamavi. Et exaudivit de templo sancto suo vocem meam. Deductus ad inferos, & reductus est.

Ipsos etiam suos discipulos Christus ad inferos duxit non semel, sed & reduxit. Mare navigabat discipuli absente Christo. Nox & tenebræ horrorem navigantibus incutebant, ventus vehemens augebat metum, intumescere mare, ita dicitur compluribus navis à liqore distabat, & quod omnium maxime terrebatur, Christus aberat. Salute igitur jam prope desperatâ Christus aquis inambulans: Ego sum, inquit, nolite timere. Deducti sunt ad inferos, & reducti. Eadem discipulorum navicula iis procellis quatiebatur, ut fluctibus operata jamjam mergenda videretur, præsentem quidem Christo, sed dormiente, Hinc illi percutiunt clamores, Perimus: jam vna est navicula undis expugnata, jam de salute actum, jam medio se mari natate putaverunt, brevi fluctuum impetu hauriendos. Continuo Christus imperavit: & mari, & facta est tranquillitas magna. Deduxit eos Christus ad inferos, & reduxit.

§. III.

Vocunque pæne vertamus oculos in hoc Orbe, conjuncta hæc duo, Flagellum & Sceptrum, appenso Tintinnabulo, cernemus. Flagellat Deus & salvat, Deducit ad inferos & reducit: hoc flagrum adumbrat & sceptrum. Inter hæc duo nobis est mediis transeundum. Inter Timorem & Spem, Tormentum & Solatium, Supplicium & Præmium, Luctum & Gaudium, Justitiam & Misericordiam. Hic medijs ibimus tuissimi.

A. 1. Transeundum, inquam, inter timorem & spem. Jobus sua omnia habens suspecta, & timoris plena: Verebar, inquit, omnia opera mea. Spe tamen erectus: Reposta est, inquit, hæc spes mea in sinu meo. 2. Transeundum est inter tormentum & solatium: Castigari & flagellari non pœnæ tantum, sed & solatii est: quia etiam filii haud aliter tractantur. Quem enim diligit Dominus, castigat: flagellat autem omnem filium, quem recipit. Illud Augustini assidue volendum animo: Si exceptus es passione flagellorum, exceptus es à numero filiorum. 3. Transeundum inter supplicium & præmium. Si labor fatiget, si dolor cruciet, ne frangaris animo, nam plurimum illa emolumenti ferunt, si ferantur toleranter. Placeat, obsecro, flagellum, quia proximum ei est sceptrum. 4. Transeundum inter Luctum & Gaudium. Hæc mixtura luctus & gaudii omnem vitam obtinet: in luctu sceptrum respice. Scriptus es heres regni, quid est, quod perhorrescas? age viriliter. In gaudio flagellum intueri, & animum subfulstantem continere, nondum evasisti ferulam. 5. Transeundum inter Justitiam & misericordiam. O quanto beatus, nunc jam dum vivimus divinam sentire Justitiam, ut in meliore vita obtinere liceat Misericordiam! Isaia pollicitationibus suavisissimis: Ad punctum, inquit, in modico dereliqui te, & in miserationibus magnis congregabo te: In momento indignationis abscondi faciem meam parumper à te, & in misericordiâ sempiternâ miserum sum tui: dixit redemptor Dominus. Flagellum brevi desinet ferire; flagello subituetur sceptrum nunquam eripiendum. Sed ne flagellum & sceptrum, quod monstravimus, exidant memoriâ, Tintinnabulum appendimus, quod identidem flagelli & sceptri aspiciendi commonefaciat. Romani veteres in triumphali curru servum collocare consueverunt, qui coronam lauream supra triumphantis verticem teneret. Ipsi vero curru flagellum & nolam ajunt appensam, quæ duo tacite monebant; Meminerit triumphator humanæ imbecillitatis & inconstantiae, ne sibi nimis plausum se infloresceret, aut superbiat; posse illum eò miseriarum fortunæ ludibriis devolvi, ut inter viros tintinnaculos censeatur & ducatur ad supplicium. Augustæ Vendicorum in turre civica ingens campana est, quam Incendiarum, Martiam, Sanguinariam vocant. Hanc viri sex validi pulsan, quotiescunque teus è carcere civico ad capitis supplicium educitur. At verò hæc eadem campana solennissimo civitatis die, Augusti mensis Principio cum urbis proceres, Duumviri, Septemviri, senatores ceteri recens electi è curiâ descendunt, pulsatur, eo etiam, ut ajunt, significatu: Meminerint optimates, si contra jus fasque egerint, justitiam non parlarum, hanc ipsam campanam sicut aliis reis, furibus, homicidis, latronibus, ita & ipsi senatoribus pulsandam. Laudabilis ritus, civilis admonitio.

D. Nos Christiani Flagellum & Sceptrum meditantibus oculis identidem contueamur: si memoria destituerit, tintinnabulum moneat. Assidue cogitemus illa: Si filii, & heredes. Si filii, certe & flagellandi. Si compatimur, ut & glorificemur. Si in labore hominum sumus, si cum hominibus & Christo flagellamur, cum Christo etiam coronabimur. Si commortui sumus, & convivemus, si sustinemus, & conregnabimus. Flagellum & Sceptrum nunquam non in oculis sunt. Quoniam tu, ô Deus, flagellatus & salvatus inter Flagellum & Sceptrum. Descendendum est ad inferos, sed inde denuo emergendum. Hæc itur ad superos, ubi nulli amplius metuedi sunt inferi.

CAPVT